

Govor predsednika Fiskalnega sveta na 69. nujni seji Odbora za finance 14. 11. 2025 – dopolnjen predlog proračuna za 2027

Tako po vladnih kot po naših projekcijah naj bi se primanjkljaj sektorja država v letu 2027 povečal tretje leto zapored. Znašal naj bi okoli 3 odstotke BDP. To jasno kaže, da se v vedno večji meri oddaljujemo od postopnega uravnoveževanja javnih financ, h kateremu smo se zavezali v srednjeročnem fiskalnem načrtu. Naj spomnim, uresničevanje zavez iz načrta je pogoj za doseganje vzdržnih javnih financ.

Večanje primanjkljaja in njegovo ohranjanje na visoki ravni je posledica ukrepov s trajnim vplivom na stanje javnih financ. Brez njihove zamejitve oziroma celo z uvajanjem dodatnih trajnih in za javne finance negativnih ukrepov bodo v veliki meri izničeni pozitivni učinki pokojninske reforme. Posledično bi se javni dolg v naslednjem desetletju povečal in približal ravni 80 odstotkov BDP. Zato bi imeli v prihodnje manj prostora za ukrepanje, saj bi morali več sredstev nameniti za obresti.

Ker danes razpravljamo o proračunu za dve leti vnaprej, želim opozoriti še na potrebo po boljše utemeljenem pristopu k srednjeročnemu načrtovanju. Zgovoren je primer proračuna za leto 2026, za katerega ministrstvo za finance predvideva skoraj milijardo evrov večji primanjkljaj, kot ga je napovedalo lani. Glede na to, da so bili ključni dejavniki povečanega primanjkljaja znani že takrat – pri tem mislim predvsem na plačno reformo – je takšno povečanje predvsem rezultat neustreznega načrtovanja.

Če se bodo takšna odstopanja ponavljala, obstaja nevarnost, da bomo v letu 2027 znova presenečeni. Vendar bo takrat primanjkljaj že po osnovni projekciji na ravni okoli 3 odstotkov BDP, preseganje te meje pa bi pomenilo resen izziv za stabilnost javnih financ. Pretekle izkušnje kažejo, da je pravočasno ukrepanje precej manj boleče kot takrat, ko je zaupanje v verodostojnost fiskalne politike tako v očeh vlagateljev kot domače javnosti že izgubljeno.